VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 94)**
- **Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 79)**

z dnia 20 czerwca 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 94)

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 79)

20 czerwca 2017 r.

Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Gospodarki i Rozwoju, obradujące pod przewodnictwem posła **Rafała Grupińskiego (PO)**, przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, oraz posła **Jerzego Meysztowicza (N)**, przewodniczącego Komisji Gospodarki i Rozwoju, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 1643) w zakresie:

1) części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 20;

3) części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) środki europejskie na finansowanie projektów GUM.

W posiedzeniu udział wzięli: **Sławomir Grzelak** dyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli, **Sławomir Wachowicz** zastępca prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami, **Maciej Dobieszewski** wiceprezes Głównego Urzędu Miar wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Katarzyna Gadecka**, **Magda Jedynak**, **Ewa Muszyńska**, **Anna Ornat**, **Mariusz Pawełczyk** i **Elżbieta Wojciechowska** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dzień dobry. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju. Stwierdzam kworum. Witam zastępcę wiceprezesa Urzędu Patentowego RP pana Sławomira Wachowicza. Witam wiceprezesa Głównego Urzędu Miar pana Macieja Dobieszewskiego. Witam dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli pana Sławomira Grzelaka. Witam serdecznie pozostałych gości i państwa posłów. Porządek dzienny posiedzenia obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 1643) w zakresie: części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej; części budżetowej 83 –

Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 20; części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisje przyjęły porządek dzienny.

Przystępujemy do omówienia części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 20. Proszę w związku z tym o zabranie głosu przez pana Sławomira Wachowicza.

Zastępca prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej Sławomir Wachowicz:
Dziękuję bardzo. Szanowni panowie przewodniczący, szanowne panie i panowie posłowie, szanowni państwo, budżet Urzędu Patentowego za 2016 r. w stosunku do ustawy budżetowej i ustawy budżetowej po zmianach na 2016 r. przedstawia się w następujących danych po stronie dochodów. Dochody budżetowe Urzędu Patentowego za 2016 r. zostały wykonane w wysokości 68 300 tys., tj. 103,5% w stosunku do wysokości zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2016 r. Wykonanie dochodów za 2016 r. w stosunku do wykonania za 2015 r. jest wyższe prawie o 2000 tys. zł., tj. o 3%. Dominującą pozycję w dochodach, ogółem 98,5%, stanowiły wpływy za zgłoszenia i ochronę wynalazków, wzorów użytkowych, znaków towarowych, wzorów przemysłowych oraz inne opłaty za świadczenia związane z ochroną. Pozostałą część, czyli 1,5% stanowiły wpływy m. in. ze sprzedaży wydawnictw i usług kserograficznych, wpływy dotyczące rozliczeń z lat ubiegłych oraz wynajem powierzchni w gmachu urzędu. Na osiągnięte w 2016 r. dochody budżetowe w dziale 750 – Administracja publiczna w wysokości 68 299 tys. składają się kwoty, z których największe to: 67 250 tys. głównie za zgłoszenia i ochronę wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych oraz inne opłaty za świadczenia związane z ochroną. Wykonanie dochodów za 2016 r. w stosunku do ustawy budżetowej jest wyższe o ponad 1500 tys. zł, tj. o 2,4% i wynika z wyższych wpływów za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej oraz ochronę patentów europejskich. Następną pozycję, czyli 815 tys. stanowią wpływy za usługi kserograficzne i komputerowe, które były wyższe o ponad 500 tys. zł, tj. o 223,5% w stosunku do ustawy budżetowej na 2016 r. Wynikają one z wyższej niż planowano sprzedaży danych bibliograficznych dla zagranicznych kontrahentów.

Wydatki. Urząd Patentowy wykonał wydatki ze środków budżetu państwa w wysokości 54 327 tys. zł, tj. 99,98% w stosunku do planu po zmianach na 2016 r. Wykonanie wydatków jest wyższe o 206 tys. zł w porównaniu do wysokości określonej w ustawie budżetowej na 2016 r. Na ogólną kwotę zrealizowanych wydatków ze środków budżetu państwa w wysokości 54 327 tys. składają się następujące pozycje: wynagrodzenia osobowe w wysokości 36 061 tys. zł, wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń 63 tys. zł, różne wydatki na rzecz osób fizycznych 3 tys., dodatkowe wynagrodzenie roczne 2400 tys. zł, wynagrodzenia bezosobowe 58 tys. zł, pochodne od wynagrodzeń 6843 tys. zł, wpłaty na PFRON 276 tys. zł, odpis na fundusz świadczeń socjalnych 628 tys. zł, pozostałe wydatki bieżące 6835 tys. zł, wydatki na inwestycje 1159 tys. zł, wydatki obronne 1 tys. zł. W 2016 r. wydatki bieżące zrealizowano w wysokości 53 168 tys. zł, w tym wspomniane wydatki obronne 1 tys. zł. Wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 1159 tys. zł.

Wynagrodzenia. Planowane zatrudnienie w 2016 r. wynosiło 551 etatów, a przeciętne zatrudnienie w 2016 r. wyniosło 515 etatów. Wydatki w 2016 r. na wynagrodzenia osobowe i dodatkowe wynagrodzenie roczne wynosiły 38 461 tys. zł. Pozycje wynagrodzenia omówię w oddzielnym punkcie, tj. pkt 1 lit. b).

Następne wydatki dotyczące działalności urzędu to wydatki bieżące pozapłacowe. Wydatki bieżące pozapłacowe finansowane ze środków budżetu państwa zostały wykonane ogółem w kwocie 6957 tys. W ramach tych środków realizowane były przede wszystkim tzw. stałe wydatki na energię elektryczną i cieplną, za usługi pocztowe i telekomunikacyjne oraz dostęp do specjalistycznych baz danych dla ekspertów Urzędu Patentowego przez system EPOQUENET. Poniesiono również koszty utrzymania systemów do zarządzania procedurami udzielania i utrzymywania w mocy praw własności przemysłowej w zakresie znaków towarowych, wzorów przemysłowych, wynalazków i wzorów użytkowych.

Ponadto, z wydatków bieżących sfinansowano: zakup literatury patentowej krajowej i zagranicznej, materiałów poligraficznych, akcesoriów komputerowych, licencji, papieru do drukarek, sprzętu poligraficznego, materiałów biurowych i środków czystości, a także konserwację maszyn i urządzeń, w tym sprzętu komputerowego, wynagrodzenia bezosobowe i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń.

Punkt następny, czyli 2.3 – Obrona narodowa. Planowane wydatki w wysokości 1 tys. zł zostały wykonane w 100% i dotyczyły głównie szkoleń dla kierowniczej kadry urzędu. Wydatki majątkowe finansowane z budżetu w 2016 r. wyniosły 1159 tys. i zostały wykonane w 100% w stosunku planu po zmianach. W ramach tych wydatków zrealizowano przede wszystkim zakupy informatyczne.

Reasumując, przy wykonaniu budżetu od kilkunastu lat daje się zauważyć, że Urząd Patentowy generuje stałą nadwyżkę dochodów nad wydatkami i w ostatnich latach wynosi 14 000 tys., 15 000 tys. zł.

Chciałbym teraz odnieść się do punktu – Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych. Jak wspomniałem planowane zatrudnienie w urzędzie w 2016 r. wynosiło ok. 550 etatów. Przeciętne zatrudnienie to 515 etatów. W 2016 r. wydatki na wynagrodzenia osobowe i dodatkowe wynagrodzenia roczne, czyli tzw. trzynastki wynosiły 38 461 tys. zł. Średnie wynagrodzenie brutto bez osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wyniosło łącznie 6182 zł, a bez nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i dodatkowego wynagrodzenia rocznego 5665 zł. Średnie wynagrodzenie brutto łącznie z nagrodami jubileuszowymi i odprawami emerytalnymi w poszczególnych grupach pracowniczych wyniosło: dla ekspertów i aplikantów 6959 zł, dla członków korpusu służby cywilnej 5521 zł, dla pracowników obsługi, czyli tzw. pracowników niemnożnikowych 3240 zł.

Przechodzę teraz do punktu – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 20. Przyznane Urzędowi Patentowemu w 2016 r. środki z rezerwy celowej, części 83 wyniosły 215 tys. zł. Zostały wykorzystane w 100%. W ramach rezerwy celowej środki przyznane były w części 83 pozycja 20 w wysokości 169 tys. zł z przeznaczeniem na: sfinansowanie skutków wzrostu wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników z grupy ekspertów Urzędu Patentowego RP i w związku z uzyskanymi awansami w latach 2015 i 2016 w wysokości 156 tys. zł, sfinansowanie w 2016 r. dodatku służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi dla jednego urzędnika służby cywilnej mianowanego z dniem 1 grudnia 2015 r., a zatrudnionego w Urzędzie Patentowym RP w wysokości 13 000 zł. Na zakończenie mojego wystąpienia chciałbym podkreślić, że Urząd Patentowy realizując swoje zadania w 2016 r. borykał się z wieloma istotnymi problemami. Najważniejsze z nich to: problem kadrowy i płacowy, przede wszystkim w korpusie ekspertów; zwiększenie zadań dla Urzędu Patentowego, a mam tu na myśli sporządzanie przez ekspertów urzędu opinii dla Polskiej Agencji Rozwoju Przemysłu, koniecznych do ubiegania się o dofinansowanie ze środków unijnych projektów zgłaszanych przez przedsiębiorców, a także zaangażowanie ekspertów w działalność Instytutu Wyszehradzkiego, który rozpoczął działalność w ubiegłym roku; rozpatrywanie zgłoszeń i wydawanie decyzji o udzieleniu praw ochronnych w konkurencyjnych terminach w stosunku do urzędów zagranicznych, co wymaga bardzo często pracy ekspertów w nadgodzinach. Sytuację w pewnym stopniu mogłoby poprawić zwiększenie ich liczby, ale tu urząd napotyka trudności ze zwerbowaniem aplikantów o odpowiednich kwalifikacjach. Wymagania stawiane kandydatom są bardzo wysokie: m.in. znajomość dwóch języków obcych. Natomiast, oferowane płace są na poziomie 3500 zł brutto. Sytuację pogarsza wzrastająca liczba odejść z korpusu ekspertów do biznesu oraz kancelarii rzecznikowskich osób, które po zakończeniu półtora, trzyletniej aplikacji pod opieką i nadzorem doświadczonego eksperta, co też wymaga od niego czasu i nakładów pracy, po zdaniu egzaminu mają oferowane nieporównywalnie wyższe zarobki niż w urzędzie.

Podobna sytuacja występuje w grupie pracowników Departamentu Informatyki. Obserwuje się tutaj dużą fluktuację kadry, gdyż biznes, sektor bankowy, a także inne jednostki administracji rządowej oferują znacznie wyższe zarobki. Należy podkreślić, że z uwagi na specyficzny i niepowtarzalny gdzie indziej profil działalności urzędu, zaczynający pracę informatyk staje się pełnowartościowym pracownikiem po 12,18

miesiącach. Sytuację w tym zakresie mogłaby poprawić lepsza oferta płac. Niestety, ale patrząc na dane dotyczące przeciętnego wynagrodzenia w urzędach centralnych, to Urząd Patentowy z roku na rok zajmuje coraz niższą pozycję na liście.

Ostatnia sprawa, to problem niedostatecznego budżetu w wydatkach innych niż wynagrodzenia. W ramach otrzymanych środków budżetowych Urząd Patentowy odczuwał w 2016 r. braki w zakresie wydatków bieżących pozapłacowych. Wzrost cen za usługi pocztowe, wzrost kosztów ochrony budynków oraz medycyny pracy kreował w tym roku bardzo trudną sytuację finansową. Podobne trudności wystąpiły w zakresie utrzymywania systemów IT oraz opłat za dostęp do profesjonalnych baz danych dla ekspertów. Nasze wystąpienia do Ministerstwa Finansów o przyznanie dodatkowych środków na pokrycie wzrastających kosztów były bezskuteczne. Brak wystarczających środków uniemożliwił również organizację odpowiedniej liczby konferencji i warsztatów upowszechniających wiedzę o ochronie własności przemysłowej. Skutkowało to obniżeniem wskaźników przyjętych jako *benchmarki* realizowanych w 2015 r. w projekcie systemowym współfinansowanym ze środków unijnych. Dziękuję bardzo za uwagę. Panie przewodniczący, ja lub moje koleżanki jesteśmy gotowi odpowiadać na pytania związane z tematem. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Oczywiście spodziewamy się gotowości. Teraz proszę o zabranie głosu pana dyrektora Sławomira Grzelaka z Najwyższej Izby Kontroli. Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Sławomir Grzelak:

Dziękuję uprzejmie. Szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli po przeprowadzeniu tzw. kontroli budżetowej części 61 formułuje ogólną ocenę pozytywną. W toku tej kontroli przebadaliśmy 3,9% zrealizowanych wydatków w tej części budżetowej i stwierdzamy, że wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, które zostały określone w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych tej ustawy. Nie stwierdziliśmy niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Wyniki kontroli po części potwierdzają te rewelacje, o których mówił pan prezes Urzędu Patentowego, o tym, że są pewne problemy związane z niedostatkiem środków. Zbadaliśmy m.in. realizację wykonania budżetu zadaniowego i okazało się, że Urząd Patentowy nie osiągnął dwóch z czterech mierników określonych w budżecie zadaniowym. Przy czym z naszej analizy wynika, że wynikało to z przyczyn obiektywnych związanych z problemami z zatrudnianiem ekspertów. Dotyczy to m.in. ekspertów w dziedzinie mechaniki, elektroniki oraz znaków towarowych.

NIK pozytywną ocenę uzasadnia faktem, że urząd osiągał cele, które zostały osiągnięte w dokumentach strategicznych i rządowych, jak: Strategia innowacyjności, efektywności gospodarki oraz Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Oceniamy pozytywnie realizację obowiązków sprawozdawczych wynikających z przepisów dotyczących realizacji budżetu państwa. Sprawozdania, które były sporządzone przez Urząd Patentowy zawierały dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a przyjęty system kontroli zarządczej w urzędzie zapewniał w racjonalny sposób kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Ogólna ocena NIK jest pozytywna. Do tego stopnia, że w wyniku kontroli budżetowej nie były formułowane wnioski pokontrolne. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Dziękuję bardzo panie dyrektorze. Proszę bardzo panią poseł Urszulę Rusecką o przedstawienie koreferatu i wniosków.

Poseł Urszula Rusecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, panie prezesie, szanowni goście, mam zaszczyt przedstawić stanowisko z wykonania budżetu państwa za 2016 r.

w części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. W 2016 r. dochody Urzędu Patentowego wyniosły 68 300 tys. zł i były wyższe od wielkości zaplanowanych w zmienionej ustawie budżetowej na 2016 r. o 3,5%. Podobnie jak w latach ubiegłych największą część dochodów stanowiły wpływy z różnych opłat m.in. zgłoszenia i ochrona wynalazków, wzorów użytkowych, znaków towarowych oraz wzorów przemysłowych. W ubiegłym roku dochody budżetowe urzędu zwiększyły się o 3% w stosunku do wykonania za 2015 r.

Jeżeli chodzi o wydatki Urzędu Patentowego, to w 2016 r. wyniosły one 54 330 tys. zł. Należy dodać, że podobnie, jak w latach ubiegłych, największą pozycją w wydatkach Urzędu Patentowego w 2016 r. były łączne wydatki na wynagrodzenia osobowe wraz ze wszystkimi pochodnymi. Wydatki bieżące wynosiły 53 170 tys. zł i stanowiły 97,9% wydatków budżetowych ogółem urzędu. Z kolei wydatki majątkowe osiągnęły kwotę 1160 tys. zł, co stanowi 2,1% ogółu wydatków budżetowych. Wśród wydatków majątkowych duży procent stanowiły zakupy informatyczne. W ciągu 2016 r. plan wydatków Urzędu Patentowego w stosunku do ustawy budżetowej za 2016 r. został zwiększony o 215 tys. zł. W 2016 r. wydatki urzędu zostały wykonane w 99,98% w stosunku do planu po zmianach. Wykonanie wydatków urzędu zwiększyło się w stosunku do 2015 r. o 2240 tys. zł, czyli 4,3%.

Jeżeli chodzi o średnie zatrudnienie w Urzędzie Patentowym w 2016 r., to wynosiło ono w przeliczeniu na etaty 515, co oznaczało wzrost o 5 etatów w porównaniu ze wskaźnikiem za 2015 r. W minionym 2016 r. średnie wynagrodzenie brutto nie ujmując osoby na kierowniczych stanowiskach państwowych w części 61 wynosiło 6182 zł, czyli zwiększyło się o 4,2% w stosunku do 2015 r. W poszczególnych grupach pracowniczych wynosiło ono dla ekspertów i aplikantów 7447 zł, dla członków korpusu służby cywilnej 5082 zł, a dla pracowników obsługi 3448 zł.

Jeżeli chodzi o rezerwę celową, to było to w 2016 r. 169 tys. zł z części 83 – Rezerwy celowej w poz. 20. Zostało to przeznaczone na sfinansowanie wzrostu wynagrodzeń pracowników z grupy ekspertów Urzędu Patentowego w związku z awansami oraz sfinansowanie dodatków dla jednego urzędnika służby cywilnej mianowanego z dniem 1 grudnia 2015 r. i zatrudnionego w Urzędzie Patentowym. W związku z powyższym rekomenduję Wysokiej Komisji pozytywne zaopiniowanie budżetu państwa za 2016 r. w części 61 – Urząd Patentowy RP. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Dziękuję bardzo pani poseł. Otwieram dyskusję. Kto z państwa posłów chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Cisza. Dziękuję bardzo. W związku z tym, zamykam dyskusję.

Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani poseł Urszuli Ruseckiej, aby pozytywnie zaopiniować sprawozdanie? Nie słyszę sprzeciwu.

W związku z tym, część budżetowa 83 – Rezerwy celowe w poz. 20 dotycząca Urzędu Patentowego RP została oceniona pozytywnie.

Stwierdzam, że Komisje przyjęły wniosek zgłoszony przez panią poseł.

Przepraszam, pozytywnie zostały zaopiniowane dwie części, czyli wniosek o przyjęcie części budżetowej 61 – Urząd Patentowy RP i części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w poz. 20 w zakresie dotyczącym Urzędu Patentowego RP.

Stwierdzam jeszcze raz, że Komisje przyjęły powyższy wniosek.

Przechodzimy do drugiego punktu. Jest to część budżetowa 64 – Główny Urząd Miar. Bardzo proszę o zabranie głosu pana Macieja Dobieszewskiego wiceprezesa Głównego Urzędu Miar. Panie prezesie bardzo proszę.

Wiceprezes Głównego Urzędu Miar Maciej Dobieszewski:

Szanowny panie przewodniczący, szanowne panie posłanki, panowie posłowie, szanowni państwo, Główny Urząd Miar realizuje swoje zadania w części 64 budżetu państwa. W ramach tej części realizowany jest szereg zadań państwa, które można podzielić w uproszczeniu na trzy zasadnicze obszary. Pierwszym z nich jest pełnienie przez urząd roli narodowej instytucji metrologicznej, która polega na zapewnieniu jednolitości systemu miar i wymaganej dokładności pomiarów wielkości fizycznych poprzez budowę, utrzymanie i stały rozwój wzorców pomiarowych jednostek miar, powiązanie ich z mię-

dzynarodowym systemem miar oraz przekazywaniem wartości tych jednostek. Wzorce pomiarowe nie są już od dawna fizycznymi artefaktami, jak np. wzorzec metra z Sèvres, ale są bardzo złożonymi stanowiskami i systemami pomiarowymi. Są stale udoskonalane. Wartości, same jednostki miar są definiowane przez odniesienie się do zjawisk i stałych fizycznych.

Drugi obszar, o którym mówię to tzw. służba miar, czyli w uproszczeniu weryfikacja urządzeń pomiarowych stosowanych w obrocie, zapewnienie bezpieczeństwa w poborze należności podatkowych. Tutaj w codziennej praktyce wykonujemy te zadania przede wszystkim przez sieć placówek terenowej administracji miar i administracji probierczej. Mamy 9 urzędów okręgowych i 58 urzędów obwodowych miar oraz 2 urzędy okręgowe i 8 wydziałów zamiejscowych w administracji probierczej.

Trzeci obszar, o którym można mówić, to różnego rodzaju zadania nałożone przez specjalne ustawy na Główny Urząd Miar, jak zadania związane z badaniem oprogramowania i certyfikacją kas rejestrujących, badanie tachografów cyfrowych, czy kwestię kontroli towarów w paczkowanych.

Jeżeli chodzi o kwestie dochodów budżetowych za 2016 r., to zostały one wykonane w wysokości 76 232 tys. zł, co stanowiło 119,4% planu budżetowego, który wynosił niespełna 64 000 tys. zł. Dochody samej centrali Głównego Urzędu Miar, czyli narodowego instytutu metrologicznego zostały wykonane w wysokości ponad 10 500 tys. zł, czyli ponad 122% planu. Dochody są w większości wpływami za wydawanie decyzji o utworzeniu punktów legalizacyjnych, za upoważnienia do legalizacji, za badania i przeprowadzenie oceny zgodności przyrządów pomiarowych, udzielanie różnego rodzaju zezwoleń, wzorcowanie oraz ekspertyzy przyrządów pomiarowych oraz inne czynności metrologiczne, a także za czynności z zakresu kas rejestrujących.

Dochody jednostek terenowych, czyli okręgowych urzędów miar i okręgowych urzędów probierczych wyniosły 65 696 tys. zł i przekroczyły plan o 19%. Na poniższą kwotę składają się dochody okręgowych urzędów miar uzyskanych: za kontrolę metrologiczną przyrządów pomiarowych, za wzorcowanie przyrządów pomiarowych, ekspertyzy za kontrole towarów paczkowanych. Natomiast, w przypadku okręgowych urzędów probierczych to są wpływy z tytułu wykonywania badań i cechowania wyrobów z metali szlachetnych. Znaczące przekroczenie dochodów w stosunku do zakładanego planu w administracji miar spowodowane było przede wszystkim większą liczbą przyrządów zgłoszonych do legalizacji pierwotnej i ponownej, przede wszystkim chodzi tutaj o gazomierze, taksometry, wodomierze, zbiorniki i instalacje pomiarowe. Na wzrost dochodów wpłynęła też większa liczba wydawanych potwierdzeń dla kas rejestrujących.

Jeżeli chodzi o administrację probierczą, to wzrost dochodów był spowodowany zgłaszaniem do badania i oznaczenia cechami probierczymi wyrobów o charakterze lokacyjnym ze stopów złota o nietypowych, dużych gabarytach, czasami przekraczających pół kilograma, jeden kilogram, a masa wyrobu jest tym głównym kryterium. Jest to incydentalna sytuacja, która jest trudna do przewidzenia w momencie planowania budżetu.

Jeżeli chodzi o kwestię wydatków budżetowych, to plan wydatków według ustawy budżetowej wynosił 137 134 tys. zł. W wyniku zmian został zwiększony o 529 tys. zł. Było to związane ze zwiększeniem go w ramach rezerwy celowej na realizację programów europejskich, ponieważ GUM korzysta ze środków europejskich w ramach programu EMPiR. Jest to program badawczy związany z badaniami w obszarze metrologii. Około 500 tys. zł było przeznaczonych na wykonywanie tych zadań.

Jeżeli chodzi o kategorię wydatków, to mamy ponad 137 000 tys. zł. Pierwsza niewielka grupa. Są to świadczenia na rzecz osób fizycznych. Wyniosły 441 tys. zł, co stanowi ok. 3 promili wydatków ogółem. Są to kwestie takie, jak: wydatki związane z zakupem odzieży ochronnej, obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej, środków higieny osobistej. Mają one marginalny charakter dla całości wydatków. Drugą, zdecydowanie najważniejszą grupą wydatków są wydatki bieżące jednostek budżetowych. Tutaj wyniosły one 127 764 tys. zł, czyli prawie 93% wydatków ogółem. W tej grupie ponad 82% to wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń. Jest to ponad 105 000 tys. zł. Do tego dochodzą takie kwestie jak odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, zakup materiałów i usług oraz pozostałe wydatki obejmujące głównie

składki do organizacji międzynarodowych, podróże służbowe, szkolenia, podatki oraz różne opłaty i składki, które stanowiły łącznie 4,5% wydatków bieżących.

Wydatki majątkowe to trzecia z kategorii wydatków Głównego Urzędu Miar. Jest to 9326 tys. zł, co stanowi 6,8% wydatków. Mieliśmy do czynienia ze wzrostem w stosunku do ogółu roku poprzedniego o ponad 2000 tys. zł. Jest to kolejny rok, w którym udział wydatków majątkowych Głównego Urzędu Miar wzrasta. Są to wydatki przeznaczone na zakup stanowisk oraz aparatury badawczej i kontrolno-pomiarowej, rozbudowy stanowisk pomiarowych, zakup urządzeń technicznych. Są to inwestycje niezbędne do funkcjonowania instytucji w celu utrzymania systemu pomiarowego na właściwym poziomie i rozwijania go. Struktura wydatków budżetowych nie jest strukturą rozwojową. Staramy się i pracujemy nad tym, aby udział wydatków majątkowych, wydatków na inwestycje, na udoskonalanie sprzętu pomiarowego, na budowę nowych stanowisk pomiarowych rósł sukcesywnie, bo ma to kluczowe znaczenie dla rozwoju gospodarki i naszych możliwości metrologicznych wspierania przemysłu. Wydatki majątkowe były wykorzystane w części przez centralę Głównego Urzędu Miar. Było to 3364 tys. zł. Były to zakupy stanowisk, aparatury badawczej, aparatury kontrolno-pomiarowej i pomocniczej, informatyzacja administracji miar i probierczej, częściowo prace budowlano -montażowe, czyli m.in. budowa instalacji klimatyzacyjnej. Tu uwaga, nie do biur, ale do laboratoriów, które potrzebują odpowiednich warunków zewnętrznych, aby wykonywać pomiary w odpowiedniej dokładności. Niecałe 6000 tys. zł zostało przeznaczonych na wydatki majątkowe dla jednostek terenowych Głównego Urzędu Miar. Było to przeznaczone na zakup aparatury i stanowisk badawczych, kontrolno-pomiarowych. Cały czas są to środki niewystarczające. Zwłaszcza grupa terenowa potrzebuje dodatkowych środków. Staramy się je zapewniać i w miarę możliwości poprawiać sytuację naszej sieci placówek zamiejscowych.

Jeżeli chodzi o kwestię zatrudnienia i wynagrodzenia, to przeciętne zatrudnienie ogółem w całej części 64 budżetu Głównego Urzędu Miar wyniosło w 2016 r. 1570 osób, z tego 315 w centrali Głównego Urzędu Miar, a 1255 w jednostkach podległych, czyli okręgowych urzędach miar i okręgowych urzędach probierczych. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2016 r. z uwzględnieniem wszystkich składników wynagrodzeń wyniosło w całej części 64 – 4445 zł, bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym było to 4732 zł. Dość spora różnica jest pomiędzy centralą GUM, a jednostkami terenowymi. W centrali GUM było to odpowiednio 5576 zł, a wraz z dodatkowym wynagrodzeniem nieco ponad 5900 zł. W jednostkach administracji terenowej 4162 zł, z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym 4435 zł. Jest to pewien wzrost w stosunku do budżetu z 2015 r. Natomiast, cały czas mamy poczucie, że wynagrodzenia oferowane przez naszą instytucję są zdecydowanie niewystarczające. Zwłaszcza, że optymalnymi pracownikami, których poszukujemy na rynku pracy są absolwenci kierunków ścisłych i technicznych uniwersytetów, politechnik, a więc są to kategorie pracowników najbardziej poszukiwanych na rynku pracy. Nie ukrywamy, że napotykamy tu na poważne bariery w zapewnieniu odpowiedniego poziomu zasobów ludzkich w naszej instytucji.

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, dziękując za uwagę pragnę dodać, że wszystkie bardziej szczegółowe informacje zostały przekazane Wysokim Komisjom w załączonej informacji. Oczywiście, jak nasi poprzednicy, jesteśmy gotowi do dyskusji i odpowiedzi na pytania. Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Dziękuję bardzo. Proszę teraz o zabranie głosu pana Sławomira Grzelaka dyrektora departamentu NIK. Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu NIK Sławomir Grzelak:

Dziękuję uprzejmie. Szanowni państwo, w wyniku kontroli części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar, NIK formułuje ocenę pozytywną. Ocena została sformułowana na podstawie badania 4,9% wydatków budżetu państwa zrealizowanych w tej części. W wyniku badania stwierdzamy, że wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, które są wymagane przez ustawę o finansach

publicznych i przepisy wykonawcze. Nie stwierdziliśmy przypadków niecelowego, niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Pozytywną ocenę uzasadnia fakt, że w rezultacie wykorzystywania środków budżetowych zostały osiągnięte cele, które zostały zaplanowane w układzie zadaniowym budżetu w części 64. Uważamy, że prezes urzędu w 2016 r. rzetelnie i zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu państwa.

Pozytywnie oceniamy prawidłowość realizacji obowiązków sprawozdawczych w części budżetowej. Sprawozdania, które zostały sporządzone w Głównym Urzędzie Miar zostały sporządzone terminowo i w zakresie wymaganym przepisami. Te sprawozdania odzwierciedlają stan środków wynikających z ewidencji księgowej. Pozytywna ocena upoważnia nas do tego, że nie formułujemy systemowych wniosków pokontrolnych w raporcie, który został państwu przedłożony. Natomiast, w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym bezpośrednio do prezesa Głównego Urzędu Miar sformułowaliśmy pewne uwagi dotyczące realizacji budżetu państwa. Po pierwsze, zwróciliśmy uwagę na zbyt późne, naszym zdaniem, przesunięcie środków na wydatki majątkowe poniesione w jednostkach podległych Głównemu Urzędowi Miar. Wydatki te były przeznaczone na zakupy sprzętu informatycznego i to przesunięcie zostało dokonane u progu czwartego kwartału 2016 r., a więc nieco zbyt późno. Natomiast, w żadnym razie nie podważamy legalności przesunięcia, jak i legalności zrealizowanych wydatków. Uważamy, że w przyszłości warto byłoby tego typu decyzje podejmować odpowiednio wcześniej.

Poza tym, zwróciliśmy uwagę na pewne mankamenty dotyczące systemu kontroli zarządczej w urzędzie. Z korespondencji, która została skierowana do nas przez prezesa Głównego Urzędu Miar wydaje się, że te mankamenty będą sukcesywnie usuwane. W tym momencie NIK przygotowuje raport z pogłębionej kontroli dotyczącej dotyczącej realizacji strategii Głównego Urzędu Miar. Ten raport zostanie przekazany do Sejmu już niebawem. Reasumując, ogólna ocena wykonania budżetu państwa w części 64 jest pozytywna.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Dziękuję bardzo panie dyrektorze. Poproszę panią poseł Annę Cicholską o przedstawienie koreferatu i wniosków. Bardzo proszę.

Poseł Anna Cicholska (PiS):

Dziękuję. Państwo przewodniczący, Wysokie Komisje, szanowni goście, dochody w części 64 – Główny Urząd Miar zostały wykonane w 119,4% w stosunku do ustawy budżetowej na 2016 r. Przekroczenie planu nastąpiło zarówno w administracji miar, jak i administracji probierczej. Dochody Głównego Urzędu Miar w 2016 r. zwiększyły się o 1,5% w stosunku do 2015 r. Warto podkreślić, że zwiększenie dochodów wystąpiło już czwarty rok z rzędu. W 2016 r. wykonanie wydatków budżetowych Głównego Urzędu Miar wyniosło 99,9% w stosunku do planu po zmianach. Natomiast, w porównaniu do 2015 r. wydatki Głównego Urzędu Miar zwiększyły się o 4,6%. Wydatki Głównego Urzędu Miar są zdominowane przez wydatki bieżące. W 2016 r. stanowiły one 93,2% wydatków ogółem urzędu. W 2016 r. nastąpiło zwiększenie wydatków bieżących o 3%, a wydatków inwestycyjnych o 33,5%. Wzrost wydatków inwestycyjnych był potrzebny, aby utrzymać stanowiska pomiarowe oraz aparaturę badawczą i kontrolno-pomiarową na właściwym poziomie. Dogłębnie zapoznałam się z wynikami kontroli NIK, w której stwierdzono, że wydatki budżetu państwa w części 64 Głównego Urzędu Miar zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Pozytywna jest również opinia Biura Analiz Sejmowych.

W związku z powyższym, rekomenduję i wnioskuję o pozytywne przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu w części 64 – Główny Urząd Miar. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Dziękuję pani poseł. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Dziękuję.

Zamykam dyskusję.

Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani poseł Anny Cicholskiej o pozytywne zaopiniowanie części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar? Nie słyszę.

Stwierdzam, że Komisje przyjęły powyższy wniosek.

Przechodzimy do wyboru posła przedstawiającego opinię na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Bardzo proszę.

Poseł Lech Sprawka (PiS):

Zgłaszam kandydaturę pani poseł Urszuli Ruseckiej.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Dziękuję.

Poseł Urszula Rusecka (PiS):

Tak, zgadzam się.

Przewodniczący poseł Jerzy Meysztowicz (N):

Czy jest sprzeciw wobec wniosku o powołanie pani poseł Ruseckiej na sprawozdawcę Komisji przed Komisją Finansów Publicznych? Nie słyszę sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisje przyjęły wniosek o to, aby pani poseł była posłem sprawozdawcą.

Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Zamykam posiedzenie. Informuję, że protokół z posiedzenia wraz z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariatach Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję bardzo.